

Fatální selhání slovenské diplomacie. Schválené sankce mohou od února zavřít Slovnaft

Ronald Ižip

Šéfredaktor

2.6. 18:00 | **Slovensko bude odkázáno na dovoz drahých paliv ze zahraničí**

Šestý sankční balíček proti Rusku prošel. Spokojeni jsou všichni, i slovenská diplomacie. To ovšem jen do bodu, dokud se nebude muset v důsledku sankcí zavřít bratislavská rafinerie.

Na první pohled jsou slovenští politici i spotřebitelé rádi, že se na Slovensko nevztahuje zákaz dovozu levné ruské ropy. Slovnaft tak může dovážet tolik ropy, kolik dosud. Problém však není na straně importu, ale exportu.

Bratislavská rafinerie v tiskové zprávě upozorňuje, že současné znění sankcí neumožní Slovensku vývoz klíčových produktů na tradiční trhy v Česku, Rakousku či Polsku. Jinak řečeno, Slovnaft bude moci produkovat jen pro domácí trh.

Rafinerie má však výjimečné postavení – její výroba až ze dvou třetin směřuje na export. Znamená to, že má-li Slovnaft zásobovat pouze slovenský trh, produkční kapacita bude muset poklesnout na třetinu.

A to je obrovský problém. K tomu, aby mohla rafinerie fungovat, je třeba, aby její výkon byl minimálně na 50 až 60 procentech kapacity. Zásobování výhradně domácího trhu tuto kapacitu naplnit nedokáže.

Pravděpodobně nikdo ze slovenských diplomatů si neuvědomil, že hlasováním pro nový balík sankcí v jeho stávající podobě o osm měsíců zavřou sedmou největší firmu na Slovensku.

Od začátku února příštího roku v důsledku selhání slovenské vlády a diplomacie přestane Slovnaft zásobovat trh palivem. Momentálně je přitom majoritní hráč, který pokrývá více než 70 procent domácího velkoobchodního trhu.

Plány Igora Matoviče a Richarda Sulíka o zdanění nadměrného zisku Slovnaftu tak vyznívají úsměvně při tom, jak Slovensko nedokázalo zajistit ani původně navrhovaný tříletý odklad na provedení technologických úprav při zpracování alternativní ropy.

Místo toho, aby Slovnaft a slovenští řidiči mohli využívat levnou ruskou ropu, čeká je pravý opak. Zatímco cena paliv bez daně na Slovensku patří k nejnižším v Evropské unii, dovoz paliv ze zahraničí dále prodraží ceny pohonných hmot v zemi.

Výpadek Slovnaftu také ohrozí zásobování evropského trhu pohonnými hmotami, zejména naftou. Zatímco se slovenská rafinerie bude muset zavřít, zahraniční rafinerie, které ovládnou regionální trh, na tom získají.

A to minimálně do doby, než Slovnaft nedokáže zpracovávat jiný typ ropy, což může trvat i roky. Optimisté ale věří, že Slovnaft dokáže svoji technologii do osmi

měsíců přestavit a zároveň získat dostatečné množství ropy. Podle vyjádření rafinerie se však jedná o nerealistický scénář.

"Nejnovější sankční balíček na jedné straně ukazuje, že si Slovensko i se svými sousedy dokázalo udržet pozici a vydobýt si alespoň dočasnou výjimku z embarga na dovoz ruské ropy. Na straně druhé, stanovisko Slovnaftu jasně potvrzuje absenci propojení politiky a ekonomiky, jakož i nedostatek komunikace s domácími podnikateli a průmyslem. A to je na Slovensku dlouhodobý problém." - uvedl Lukáš Parížek, předseda Rady slovenských exportérů a bývalý státní tajemník ministerstva zahraničních věcí.